

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši pondeljke in dneve po praznikih, ter volja pa pošti prejemata, za avstre-egerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četr leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četr leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuj dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake veljá zplačana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemata za četr leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrti stopne petit-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampaj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati narodnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne redi, je v „Narodni diskari“ v Tavčarjevi hiši.

Nemškutarja ali Nemca nikdar ne volimo!

Pod tem naslovom prinaša „Sl. Tednik“ sledenči članek:

„Volitve, imenitne bomo kmalu imeli. — V zadnjič, možje slovenski, smo vam govorili in svetovali, da pri volitvah ne poslušajte tiste duhovne gospode, ki imajo bolj srce za svoje farške pravice, kakor pa za pravice kmetove in narodove. Denes pa vam imamo tudi veljavno besedo govoriti, če vam od vsega srca svetujemo: še bolj se varujte poslušati ali celo voliti Nemca ali nemškutarja za svojega volilnega moža ali poslanca. Nemca ali nemškutarja nikoli! Ta je nam in našim pravicam še bolj nevaren.“

Nemca ne poslušajmo in ne volimo za svojega poslanca, ker on nij naše krv, nij našega rodu; za to nema srca za nas in za naše težave in on bo — če ima prav zdaj le sladke besede — zmirom le nemške pravice branil, naših slovenskih nikoli. Nemec je in bo zmirom na to gledal, da bi on nad nami Slovenci gospodaril. Tega pa mi ne smemo pustiti. Mi moramo biti sami gospodarji v svoji domovini. Kakor Nemci nijšo še nikoli nobenemu Slovencu privolili, da bi jim na Nemškem gospodaril, tako tudi mi ne smemo dati, da bi tuji ljudje, ki so se pri nas naselili prej ali še le zdaj, prvo besedo govorili in starešine bili. Saj imamo svoje slovenske može in ucene gospode, ki so naše krv in našega rodu.“

Svoji k svojim — govorí pregovor. Tako delajo vsi drugi narodi. Ogri so se dolgo dolgo bojevali za svoje pravice, predno so

jih dobili. Bog ve kolikokrat so volili. Cesarski ljudje so jim silili nemške ali nemškutarje poslance, ali Ogri, Mažjari, so zmirom volili le svoje rojake, svoje domorodce, ki niso s tuje držali. Za to so čez dolgo časa svoje pravice dosegli, in še več nego jim gre. — Isto tako Hrvatje volijo zmirom le narodne Hrvate. Čehi ali Pemci so morali že dostikrat voliti, ali vselej so le svoje ljudi volili, gospode svojega rodu, in za nobeno ceno se niso dali ni podkupiti ni pregovoriti, da bi bili volili koga, ki nij bil pravi Čeh. Torej, — če voli Nemec Nemca, Mažjar Mažjara, Hrvat Hrvata, Čeh Čeha — lepo vas prosim — ali bi ne bila črna in grda sramota za Slovenca, da bi ne volil Slovenca, ampak tuječa, Nemca ali nemškutarja.

Da! Bila bi sramota, ko bi mi Slovenci ne volili moža domačina, narodnjaka; bila bi sramota, ko bi naš rod nič na sebe ne držal in na svojo čast, temuč bi izbiral tuje Nemce ali domače nemškutarje zā poslance. Kakor Nemec, tako je nevaren — nemškutar. Kajti kdo je nemškutar? — Tisti nemškuti, tisti, ki rajši s tujimi Nemci vleče, nego z domačini narodnjaki. Tak je za našo domovino škodljiv, če je prav še tako pošten človek. Tacega nikdar ne voliti, ker on je izdajalec svoje krvi in svojega roda.“

Kaj ne, kmetje in možje slovenski, tisti ptič, ki svoje gnezdo onečisti ali ga celo zapusti, nij nič prida; tisti človek, ki v skledo pluje, iz katere se je najdel, je zanikern človek; tisti sin, ki ga je sram svoje matere in svojega očeta, ki sta ga ljubila in izredila, nij nič prida sin, nema dobrega srca

in nij vreden, da bi ga spoštovali ali mu kaj zaupali. — In glejte tak ptič, tak človek, tak sin je nemškutar. On zasmahuje svoje rojake, zaničuje govor in jezik svojega rodu, in ga je sram, da je Slovenec, za to se štuli Nemec postati in vleče z Nemci, našimi protivniki. Nemškutarja zato nikdar ne volite in nobenega, ki nij naš narodnjak.“

Če pa mi tako govorimo, ne mislite, slovenski možje, da mi morda nemški jezik in govor sovražimo, ali da hčemo nemško odpraviti. Ne, temuč mi pravimo: če človek več jezikov zna, več velja. Za to se bodo bistroumni Slovenci, katerim je treba, zmirom učili tujih jezikov, nemškega in laškega. Samo to hočemo, da se nam naš domači ne zaničuje, da se slovenski jezik na naši slovenski zemlji kot prvi spoštuje. Srajca je bližji života, nego suknja. Svojo slovensko mater imamo rajši, kot tukko Nemko ali Lahinjo. Nečemo, da našo slovensko domovino Nemec pod sebe spravi! nečemo, da se lepi govor naših slovenskih očetov izpodrine. Za to ne volimo ni Nemca ni nemškutarja!“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 19. septembra.

Volitve bodo na Solnograškem v kmetskih občinah 15., v mestih 21., za trgovinsko zbornico 22. in za veliko posestvo 25. oktobra; na Tirolskem v kmetskih občinah 22., v mestih 24., za trgovinske zbornice 25. in za veliko posestvo 27. oktobra; na Dalmatinskem v kmetskih občinah 22., v mestih 25., za trgovinsko zbornico 26. in

Listek.

Meta Heldenis.

(Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez.)

Poslovenil Dav. Hostnik.

Četrtni del.

XII.

(47. nadaljevanje.)

(Konec.)

Gospa, ta trenotek je bil kritičen. Bil sem zelo ganen, dihal sem na glas, po glavi se mi je bliskalo, in boga me, da ne vem, kako bi se bila ta scena končala, ko bi ne bil kar naenkrat . . . Gospa, kar naenkrat je začel grajski petelin na vse grlo peti; njegov glas je bil čist, presunljiv, metaličen in vojnemu klicu podoben, da sem padel v fauteuil. Pričaže se mi v mislih oče na smrtnej postelji; gleda me. Petelin zapoje iz nova; jaz zaslišim beauneskega sodarja klicati mi: — Toni, življenje je boj; ne zaupaj svojemu ganenju! — In, ko pe-

telin zapoje tretjikrat, uprem trdo oči v Meto; zdelo se mi je, da so njene svitle oči podobne onim lepim afrišanskim jezerom, ki imajo azurno vodo, a v katerih bivajo krokodili.

Meta me bojazljivo pogleda, izpraševanje, kaj bom li storil. Jaz jo nežno odrinem, vstanem, ter tudi njo silim, naj stori taisto; primem jo za roke, grem po sobi z njo, odprem duri, ter jej pokažem s prstom koridor. Ona pade v omotico, a namah se premaga. Tresiča z rokama lase, zakriči mi profetičnim glasom, in kakor bi jo bila hipoma napala Sibilina besnost: Prokleta bodi ženska, ki jo boš ljubil! — To izgovorivša zgine kakor fantom.

Tri ure pozneje zapusti Charmilles, kjer je pustila nekaj olajšanih srce in dekllico, ki se nij dala utolažiti. Ko ubogi otrok zaleda, da se premika kočija, ki odnese gubernanto, začne na vso moč kričati.

Je-li treba dostaviti, da sta ste gospod in gospa Mauserre poročila? Lulu nij do-

bila druge učiteljice, nego svojo mater, ki je zarad tega, kar je doživel, postala menj zaupljiva, a tudi malo menjlena. Gospod Mauserre je stopil v politično življenje nazaj, s tem, da je postal poslanec; on sedi v zbornici v naj pametnejšem oddelu desnega središča, kjer pa votira časi tudi zoper vlado. Nij dolgo, kar sem čul, da ima dobiti veliko službo.

Neko noč pretekle zime sem se peljal od Lijona v Valence prijatelja obiskat. Bil sem od Perrache naprej sam v vagonu, katerega luč je slabo brlela. Potegnem si kučimo čez oči, ter se naslonem, da bi zaspal, pa ustopijo v Terreauxu tri ženske v voz. Po njihovej noši sem izpoznał, da so protestantske dijakonese, in po nekaterih besedah, ki sem jih vjet, sem izvedel, da gre do na Italijansko voditi protestantsko učilnico. Bile so mlade, in zelo zgovorne. Obraz stisnen v kožuh, sem se delal, kakor bi ne bil živ; a bog vedi, da sem ipak poslušal.

Zdela se mi je ena malo starejša, in

za veliko posestvo 28. oktobra. Tedaj so dnevi za volitve v vseh deželah odločeni.

Gališki deželni zbor se sklicuje zatem decembra h kratkemu zasedanju. Potrebne dopolnjujoče volitve se bodo v novembru razpisale.

Ogerski državni zbor se bode sklical še tekom meseca oktobra, da si je bil do 8. novembra odložen. Razlogi pa, da se prej sklicuje, so neugodnosti, katere so zadele Ogersko. Slaba žitna letina, zastajajoči davki, prazne državne kase, slabo zdravstveno stanje vsled kolere, ki je že nad 104.000 ljudi usmrtila, preteča lakota, vse to sili vlado, da se obrne do ljudskega zastopa. Ministerstvo namerava začasno odpraviti col na žito. — Bankine razprave med ogersko in avstrijsko vlado se bodo ta mesec na novo pričele in ne bodo prenehale, dokler se ne dožene praktični uspeh. Med obema vladama je po poročilu „Pesti Naplo“ neka sprava, s katerimi finančnimi koraki bi se dala uredba valute izpeljati. Še celo to ni jih nemogoče, da se dunajski bankini zaklad razdeli.

Vnamje države.

Ruskemu brodovju manjka zelo častnikov; zato so z najvišjim ukazom od 30. avgusta skoraj vsi gardemarini postali midžipmi. Tako napredovanje mladih ljudij, ki niso še nič na morji skusili, se je vršilo dozdaj le v krimskoj vojski.

Francoski ministri teško pričakujejo barona Larcy iz Frohsdorfa nazaj, kamor so ga poslali, naj se zgovori določno s Chambordom. Ako Larcy v Frohsdorfu nič ne opravi, ako Chambord ne dovoli parlamentarni konstitucije, kakor jo želi desno središče, potem napove Broglie z vsemi kolegi uradno proti fuziji in legitimističnim težnjam vojsko. Vse je zavisno od vspeha, ki ga bo Larcy imel.

Spanjški prostovoljci iz Malage so prišli v Madrid, a branilo se jih je nekaj iti proti severu. — Republikanski urad v Pompluni je duhovenstvu, ki je na strani Karlistov, in nekaterim enakega mišljivim družinam naložil kazen 100.000 durov, ki jih imajo v štiri in dvajsetih urah plačati. Nihče ne sme iz mesta.

Vsi **italijanski** liberalni listi pozdravljajo kraljev odhod s članki, v katerih izražajo navdušenje do savojske hiše in sočutje za avstrijske in nemške narode, ki so z vezjo prijateljstva in sočutja, ki objema njune vladarje, zvezani z Italijo.

Pruski minister notranjih zadev je uradom objavil, da se bodo volitve za pruski deželni zbor vršile v drugej polovici meseca oktobra. — Koliko časa ostane italijanski kralj v Berlinu, ni jih še določeno;

Bismarck ga pride pozdraviti. Nemško cesarstvo pošije, po izgledu drugih velevlastij, v Maroko generalnega konzula.

Dopisi.

Iz skalske doline na slov. Štajerskem 17. sept. [Izv. dop.] Tako strašanskega agitovanja za prihodnje volitve se menda nikjer ne nahaja, kakor v naši lepi dolinici in v bližnjih farah. Na vso moč si prizadevajo nekateri strasti duhovni, kanoniku Kosarju saj par glasov pridobiti. Kar noge nositi in farovščak kljuseta dirjati morejo, letajo možje eden do drugega in do tistih kmetov, od katerih upajo, da bi jih pregovoriti in pridobiti mogli. In govoril iz prižniece so samo politični članki, posneti iz surovih „Gospod.“ psovki. Dva najhujša agitatorja pri nas sta župnik Lipold, ki je do župnije prišel po neki čudni historiji in kaplan Košar, vredni Lov tovariš. A vse agitovanje in prizadevanje bode malo pomagalo; kmetje so tukaj še precej zbrisani. Oni poslušajo spoštljivo svoje duhovne gospode, pa so že zdaj sklenili, da za volilne može tacih prepantih klerikalnih agitatorjev ne bodo volili. Naš poslaneč bode naš rojak, dr. Vošnjak.

Iz kozjanskega okraja na slov. Štajerskem 17. sept. [Izv. dop.] (Naš okrajni načelnik Hribar.) Okrajno zastopništvo kozjanskega okraja je pri volitvi leta 1870 si izvolilo c. kr. stibrskega kontrolorja Hribarja za načelnika. Menim da je kozjansko okrajno zastopništvo edino, ki ima kontrolorja, ki nema njenega imetja, za načelnika. — Ta mož je bil v poprejšnji volilni dobi tajnik pri okrajnem zastopništvu, in se pri tej priložnosti pod načelninstvom notarja Kummerja naučil opravilni tek, in bržkone tudi zapazil, da načelninstvo dade dobre postranske zaslужke, ako človek pišanje sam oskrbuje. Ta postranski zaslужek je bil, menim da glavni povod, da je Hribar iz početka tajno, pozneje pa čisto javno začel težiti po načelninstvu. Da pri tem početjiji nij manjkalo tajnih intrig proti tedanjemu načelniku, je bržkone gotovo. Da bi govoril večji dosegel svoj namen, prosil je za častno občanstvo v Planini, ter je zagotavljal Pla-

binko, da bo skrbel za popravljanje cest itd. Postal je res častni občan. „Jaz bi sicer dobil častno občanstvo v Podrsedi, a ljubše mi je ono v Planini“, dejal je takratnemu občinskemu predstojniku Slugi. — Tako po voljenji udov okrajnega zastopništva je pisal posameznim udom, naj ga volijo za načelnika. To sem poizvedel od zanesljivih mož, ki so sami okrajni zastopniki, in so taka pisma prejeli.

Položaj državnega uradnika že sam ob sebi dela njega nezmožnega, da bi bil na čelu telesa, katerega prva naloga je, da zastopa ljudske interese; voljenje političnega, skozi in skozi odvisnega uradnika za to službo se mora naravnost imenovati napačno.

Komu nij znano, da so vladni interesi z narodnimi čestokrat, in to v najvažnejših zadevah, v protivji.

V takih slučajih se ne sme pričakovati, da se bo načelnik, ki je vladna služabna duša, potegoval za narodno stvar, nego stopil bo na vladno stran, kajti to njemu bolj kaže; in tako se bodo izjave o vseh stvareh, v katerih se okrajno zastopništvo radi svojega delavnega kroga od c. kr. namestništva ali od deželnega odbora povprašuje, pri načelninstvu, katero zastopa vladni uradnik, gotovo v vladnem smislu oddale; tako se bodo predlogi tikoma posebnega interesa okrajevega na namestništvo ali deželnemu odboru opustili, ako se ne strinjajo s korektnim mišljnjem načelnika, ki je državni uradnik, in ako bi mu znali škoditi.

10. julija t. leta je šlo več udov občinskega zastopništva sedlarjevskega k načelniku Hribarju, v pisarno c. kr. davkarstva, da bi ga prosili, naj jim naredi rekurs zradi tarifa komisije, ki je uredovala davke. Načelnik jim odgovori, da mu cesarska služba ne dopušča, da bi zlagal taka pisma.

Pri takem načelninstvu so vse zadeve okrajnega zastopništva prav za prav v rokah političnega urada, in zato se nij čuditi, da okrajno glavarstvo tako načelninstvo kjer more varuje in ohraniti želi. — Da bi Hribar svoj namen dosegel, dal mu je okrajni glavar voditi volitve, ter ga je pri vsakej priložnosti ljudem priporočal, ter rekel, naj se zaradi bodočih volitev v državni zbor obrnejo občine do načelnika Hribarja za svet.

(Konec prih.)

Iz Središča na slov. Štajerskem 17. sept. [Izv. dop.] Ne zameri „Slov. Nar.“, da tako pozno šolsko veselico, katero je naša mladež obhajala, popišem. Omenjeni dan ide šolska mladež z banderom naprej v senčnati gozd, kake četrt ure zunaj trga. Na odloženem kraji pričakovala je nežno mladež množica ljudij iz daljnih in bližnjih krajev. Tako stopi g. Kovačič, nadučitelj na oder, ki je bil z narodnimi banderi in lipo krasno okinčan, ter pozdravlja navzočno slovensko občinstvo. — Po telovadbi, katera se je hitro po nagovoru pričela, in za katero so bile še nekatere igre, se je otrokom z jedjo in vinom postreglo. Ko se mladi okrepečajo, stopijo šolarji na oder, kjer so k začudenju pričujočih izvrstno igrali šaligro „Boječi Matevž.“ Za šaligro so se vredile deklamacije in po temi je govoril g. Žinko, učitelj, o „darilih in šolskih veselicah.“ H koncu so še otroci zapeli nekatere prav lepe domače pesmice in še pozno zvečer so šli proti domu.

Tega pa še naš svet videl nij, kar je

bržkone je bila opatica onih dveh; akopram je bil njen glas sladak, izraževal je ipak nekako avtoritet. Kar se tiče zadnje vojske, dejala je, da so Francozi ljubezni, a zelo nemoraljen in spriden narod; pripovedovala je nadalje, da je bila učiteljica v nekaj francoskej hiši, kjer se je nahajal imeniten slikar, da ji je bil od prvega dne, ko je tja prišla, nagnen, pa da jo je oče njene gojenke na vsak način hotel odpeljati, da sta si hotela ta dva zaljubljena petelinia iz ljubosumnosti razkavati goltance in da je moralna, da bi se jih iznebila, ubežati po noči skozi tisoč nevarnostij, iz katerih jo je pa božja milost rešila.

Ko pride voz v Valence, neha pogovor. Mlajši dve sijonski hčeri ste spali spanje nedolžnosti; tretja, ki je tako dobro govorila, je z napol zaprtimi očmi senjala o svojej minulosti, ali bodočnosti. Preden stopim iz vagona, se nagnem k njej, in v živahno osupenje jej recitiram prva dva verza Tulskega kralja, katera sem — Goethe mi odpusti! — malo retuširal: „V Tulu je

bila miška, jej rečem na uho, ki je legala do smrti.“

Es war ein Müschen in Thule,
Das lag bis an das Grab.

Prašali me boste, gospa, se li še spominjam te miške, in če se je spominjam v dnu srca . . . To je moja skrivnost; ugenite. Prosili me boste tudi, naj svojo povest končam, kajti vi ne ljubite povestij, ki nemajo konca. Moja dokazuje, da je treba vedeti, kaj pomeni petelinje petje; da bi me oče ne bil naučil te lepe vednosti, živel bi denes morebiti sè zelo distingirano, a zelo nevarno tovarišico. Končno pa vam moja povest še razлага, zakaj sem tako nezaupen, ko mi ponujate deklico, ki ima nebeške oči. Obstajam vam, da nebeškim očem ne zaupam; treba jih je pogledati iz blizka in sicer do dna. Bog vas blagoslov, gospa, ki nemate dveh duš, in naj naji obvaruje za zmiranje polzečih tal, potov, ob katerih so brez dna, nestanovitne volje, ekvivoknih značajev, zmotnih src in tenkih vestij!

Konec.

nas ta veseli dan iznenadilo. Naš okrajni glavar je poslal — pozor! — k šolski veselici c. kr. žandarje!! — To je pričajoče močno razžalilo in tuji gg. so zapustili veselo mladež in so šli nazaj v trg. Častiti bralec bodo vprašali, kdo je temu uzrok? — Tudi v našem trgu se nahajajo nekateri neumneži pod vodstvom tukajšnjega kaplana Slekovca, kateri kriče: — „proč s šolo“ — in teh eden je okrajnemu glavarstvu naznani, da ima ta šolska veselica političen pomen! — in zarad tega je ta poslal žandarje! — Hotel sem imel tega nesramneža javno svetu objaviti, a nij bil mogoče še dozdaj ga poizvedeti, ker je poslal lažnivo naznanilo brez podpisa. Ti nesramnež, ki ti je šola in nedolžno veselje nežne mladine trn v peti, si pa zapomni, da — noč nij tako dolga, da dan ne bi prišel. Ti nijsi občutil, kar smo mi občutili, ko je slovenska mladina z učitelji domov šla. Kako milo so jekali učenci rekoč: Šoli smo odrasli, in nebomo se kot šolarji tako veselili. — Po veselici gremo v gostilnico g. V., kjer smo se z gospodo iz Ormuža dolgo veselo zabavali. Ta dan je daroval naši šoli znani rodoljub g. Geršak 10 gld. in druga gospoda iz Ormuža je mnogo za šolo darovala.

Iz Trsta 16. septem. [Izv. dop.] V Skedenji pri Trstu se je zbralo 80 najdolčnejših kmetov, da bi se dogovorili zarad poslanca, katerega bi poslali v mestni zbor. G. Nabergoj je predlagal zboru, naj si voli predsednika, na kar je bil on sam enoglasno izvoljen. G. Nabergoj se potem zahvaljuje najpoprej volilcem za izkazano zaupanje, potem pa razloži namen in važnost tega shoda. Za njim govoril gospod Dolinar, ter svetuje in naglaša, naj se ne voli kak tuj profesor ali doktor, ampak mož domačin, ki so mu vse mestne potrebe znane. G. Nabergoj predлага potem, naj se voli g. J. Sancin, ter dà to kandidaturo na glasovanje, pri katerem je bil omenjeni gospod z veliko večino sprejet. A ravno med tem vstopi domači g. dekan, ter v svojem govoru predlaga za kandidata nekega profesorja Lozerja, češ, da je ta učen profesor in ne bo, kakor njegovi predniki, delal zoper konkordat in za civilni zakon. — G. Lavrenčič pobija to kandidaturo, ter se boji, da bi ta tuji profesor ne bil tak, kakor komisar, ki mu nij mar za nobeno stvar v mestu. — Gospod Nabergoj poprime za njim besedo, ter pobija dekanovo trdenje, češ, da za mestni zbor nij treba biti dohtar, ali sploh visokoštudiran gospod; da je on sam le kmet, ki prime denes za plug ali motiko, jutri pa za pero, in sedi v mestnem zboru, kjer je vedno povoljnosten zagovarjal narodove pravice, da siravno nij profesor ali učen dohtar. — Predsednik dà potlej profesor Lozerjevo kandidaturo na glasovanje, a oglasil se nij niti eden; predsednik se zboru zahvali za taktno obnašanje, ter ga potem razpusti.

Iz Gorice 17. sept. [Izv. dop.] Sinoči ob $\frac{1}{2}$ 11. uri se je peljal italijanski kralj skozi Gorico. V Korminu so ga sprejeli cesarjev adjutant grof Bellegarde, feldmarschallieutenant grof Thurn Taxis in goriški glavar bar. Rechbach namestnik tržaškega namestnika, kateri je bolan. V Gorici je bilo mnogo ljudstva na kolodvoru, pa notri nijso pustili nobenega, razen vojaške bande in častne kompanije. Ko je vlak pridržal, jih je od zvunaj nekoliko začelo

demonstrativno vptiti: Evviva Vittorio Emanuele! Evviva l'Italia unita! in rili in tlačili so se, da bi bili skoro leseno ograjo polomili. Ker jih nij bilo mogoče umiriti, je policijski komisar ukazal, da so vojaki s pušami začeli po njih udrihati. Krivi in nekrivi so dobili marsikatero pod rebra, po glavi in po hrbtnu. Pravijo, da se je nekoliko telesno poškodvanih vrnilo v mesto — še več pa sè strgano obleko in brez klobukov. Ko se je vlak odpeljal, je neki 40 maledenčev, četrt ure od Gorice na velikik Rojah, tik železnice pričgal bengalične ognje. Povstali so kralju na Dunaj. Naj imajo to nedolžno veselje.

Sinoči je imela biti seja mestnega sestovalstva — pa je nij bilo, ker je župan grof Coronini poslal namestu sebe — svojo odpoved županovi službi. Podžupan, notar Perinello, pa nij hotel predsedovati seji. —

Domače stvari.

— (Iz spodnje savinske doline) si graška „T. P.“ daje pisati obširen članek, v katerem dopisnik, nekak ošabni, med nami Slovenci naseljeni tujec, ošteje slovenske kmete, da nemajo nobene politične samovesti, svari ustavoverce pred mlado-slovenci, ki bodo gotovo v državnopravnih vprašanjih šli z opozicijo (vsakako!) in zahtevali svojo zedinjeno Slovenijo, slovenske šole itd. Vse to ne gre v glavo temu Nemcu ali nemškutarju, zato želi, da bi se na vsak način postavil ustavoverni kandidat. Le postavite ga, če vam je volja! Pri volitvah boste lehko šteli glasove, katere bodo naši vrli slovenski volilci dali vašemu protinaronemu kandidatu.

— (Za celjsko mestno skupino) še zdaj nemškatarska kandidaturá nij odločena. V „Pressi“ beremo, da g. dr. Necker man zavoljo mnogih drugih opravil kandidature neče prevzeti. Dopisnik potem pravi, da sta dozdaj samo dva kandidata znana, šolski inšpektor Vrečko; on, da je dober šolski mož, v deželnem zboru pa se je kazal za parlamentarično življenje popolnem nespretnega. Ostane še dr. Foregger, ki pa je premalo znan in se v volilnem oklicu pokazal mladonemca, nad čemer se mnogi (celo nemški) volilci spodtikajo. Sicer pa se tolaži „Pr.“, da je še dovolj časa za postavljanje kandidata, ker je v tej skupini govorovo ustavoverna večina. Bodemo videli.

— (Iz Kranja) se nam piše 19. t. m.: Jenkov spominik je radovljiski umetnik Vurnik uže dovršil tako, da ga bode teden na pesnikovem grobu postavljati začel. Do 28. sept. bodo gotovo vse priprave končane in potem nam drugega nij želeti nego prav sijajne svečanosti, dostojne velikega pesnika. — Tukajšnji advokat dr. Mencinger, dobroznan slovenski pisatelj, prijatelj in bivši sošolec Simona Jenka, bode pri odkritiji nadgrobnega spomenika govoril slavnostni govor. Udeleževalcev tega narodnega praznika pa pričakujemo od vseh slovenskih stranij tem več, ker jim je na prošnjo osnovnega odbora Rudolfova železnica za dni od 26.—30. septembra dovolila vožnjo po znižani ceni in ker se za trdno nadejam, da nam tudi vodstvo južne železnice enako prošnjo ugodno reši.

— (V dovske učiteljsko društvo) za Kranjsko ima prihodnjo sredo t. j. 24. t. m. svoj redni občni zbor ob 9. uri dopoldne v reduti v I. nadstropji. — Na dnevnem redu bode volitev prvoednika, blagajnika in odpora, pa tudi pokojnina za vdovo r. g. Mateteja Bernika in podpornino za zapušcene sirote po §§. 12 in 13. dr. prav. Društveniki se vabijo k obilnemu vdeleževanju.

— (Iz Logatec) se nam piše: Znano je, kako nevarno je ogenj in otroke brez varstva puščati; koliko žalostnih izgledov že imamo, da so se otroci sami sežgali, da še več, požgali so že cele vasi, kjer so ljudje in živila konec storili. A vse to ljudstva ne izuči, da bi ogenj in otroke bolj čuvali. Koliko lahkomiselnosti se v tem oziru godi, kaže zopet sledi dogodek. — V sredo 17. t. m. je šla stara mati na njivo s četiriletno deklico. Čez nekoliko časa pošlje otroka domov naj si gre krompirja iskat, kateri se za njo v prhaljici na ognjišči peče. Otrok gre ter izkoplje krompir; pri tem si pa zatrne predpasnik. Ko to zapazi, začne ogenj z roko otepavati pa se tako še bolj zaneti. Prestrasheno za „novo“ obleko katero je dete ravno na sebi imelo, hiti iz hiše, tu je pa močan veter na enkrat plamen vpihal. Otrok ves v ognji, kriči iz celega grla, a nikdo mu ne pride na pomoč, dasiravno ga je prav blizu neka žena slišala. Revče se je tako strašno opeklo, da je že tisti večer po najhujših bolečinah dušo izdihnilo.

— (Tatvina.) Iz Šmarja pri Celji se nam piše: V noči 16. sept. sta bila posestniku, v občini Roginskagorica iz hleva ukraden dva konja, drugemu posestniku v občini Tinsko pa je bil ob enim času ukraden voz; tatje so se tedaj odpeljali.

— (Iz Šmarja) na slov. Štajerskem se nam piše: Dne 15. t. m. so o priliki sejma vojaki zasačili glasovitega živinskega trgovca H. s hrvško govejo živino, ako ravno je meja zaprta; odvzeti ste mu bili dve govedi. Čudili smo se ljudem, kateri so mu pomagali živino zakrivati. Kaj bi ti ljudje rekli, ako bi bili sejmi zopet zaprta?

— (Voz in konj po ceni.) V noči 5. sept. je bil gruntinem posestniku Gašparju Rečniku v Dobrach, konjiškega okraja, konj s kumetom ukraden iz zaprtega hleva, posestniku Francu Pušniku v Tepini pa štajerski voz. Tatovi so se na ukradenem voznu z ukradenim konjem odpeljali, kam, nikdo ne ve.

— (Poljske miši) po Gorenjskem, posebno pa v kranjskem okraji, kakor se nam poroča, delajo po polji, zlasti pa ajdi tako veliko škodo, da so nekateri kmetje še le na pol zrelo ajdo že žeti začeli, ker se sicer boje, da bi jim miši vsega pridelka ne uničile. Druga leta je bilo v kranjski okolici vse polno pustolovk (Thurmfalke), ki so po visokih pečinah ob Kokri gnezdale in po polji pridno miši in drugo škodljivo živali lovile; a nespametni ljudje so je začeli streliati, loviti in na vse mogoče načine preganjati tako, da so letos skoro popolnem iz naših krajev zginile. In to je poleg zadnje mehke zime baje uzrok, da so se poljske miši tako pomnožile. Zatorej, kmetje, ne preganjajte dobrotljivih ptic, kakor so pustolovke, vrabci itd., katere vam nič ne škodujejo, pa mnogo koristijo.

— (Kobdarovanju za konjsko živilo) se je pripeljalo 7 žebic in 23 kobil

sé žebeti. Za žebice so dobili Mečesnov Andrej z Viča 6 zlatov z medaljo; Ign. Marka Jelovšek z Vrhniko 6 zlatov z medaljo; Lovrenc Zakovšek sè Sinje Gorice, Ignacij Škofič iz Malega Mengiša in Pavel Šarec iz Hudega po 4 zlate z medaljo; Jože Lavrič z Viča srebrno medaljo. — Za kobile so dobili Štefan Petkovšek iz Bevk in Janez Dimnik z Viča po 6 zlatov z medaljo; Anton Oražem iz Švice, Janez Malenšek iz Broda, Dragotin Urbas iz Ljubljane, Matjaž Sršen iz Skaručne in Janez Vrhovec z Vrhovec po 4 zlate z medaljo; Jože Dolinar iz Razorov, Janez Ložar iz Trzin in Jakob Lovše iz Stop po srebrni medalji. — Sploh je bilo udeleženje bolj živo, kakor lani; na dejati pa se je, dà se bo k prihodnjemu obdarovanju še več živine prignalo.

Razne vesti.

* (V praškej stolnici) se je zadnjo nedeljo v št. vidiskej stolnej cerkvi pri slovesnosti 900letnice ustanovljenja praške nadškofije utrgala iz stropa velika plahta cementa ravno nad korarskimi sedeži. K sreči so korari ravno odšli in so se tako gotove smrti odtegnili.

* (Goljufije) so na dnevnom redu. Služabnik kreditne banke na Dunaji, Hajek, je ubežal s 46000 goldinarji, pa se je sam izročil sodniji. — V Parizu je zginil neki Vernet, uradnik „generalnega društva“, in vzel sabo 800.000 frankov. — Uradnik „avstrijanske občne banke“, L. Kinberger je uzel 9700 goldinarjev, pobegnil, a zasačen bil v Benedkah, in 12. t. m. so ga na Dunaj pripeljali.

* (Mož s tremi nogami in s tremi rokami) stanuje sedaj v nekej bolnišnici v Parizu. Tretja noga in tretja roka niste prav razviti, in on ne more z njima gibati; sicer pa ima ta mož še druge posebnosti na svojem životu, da je gotovo najbolj čuden človek na svetu. Rodom je Italijan, kakih 35 let star, oženjen in eče. Trije otroci pa so popolnem pravični, on sam je zdrav in biva v bolnišnici le za to, da ga zdravniki ogledajo. Dà se pa zato tudi dobro plačati.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalesciere du Barry v Londonu.

Odstranenje vseh bolezni brez leka in stroškov z izvrstno zdravilno hrano Revalesciere du Barry iz Londona, katera pri odraslenih in otrokih svoje stroške 50krat v drugih sredstvih prihrani.

Izpisec iz 75.000 ozdravljenih bolezni v želodeci, v živeih, v drobu, v prsih, na pljučah, v grlu, v dušnjaku, na žlezah, na ledvicah in v mehurji — od kogih se na zahtevanje posnetki zastonj in franko dopošljejo:

Spričevalo št. 64.210.

V Napolji, 17. aprila 1862.
Moj gospod! Vsled bolezni na jetrah sem bival sedem let v strašnem stanu sušenja in vsakovrste trpljenja. Nijsem bil v stanu ne čitati niti pišati; moji živeci so se tresli po celiem životu, slaba prebavljivost, vedna nespečnost in imel sem zmirom razburjene živece, da nijsem nikjer našel miru, pri tem sem bil tudi silno otožen. Mnogo zdravnikov je svojo umetnost poskušalo, a ne da bi moje trpljenje olajšali. V popolni obupnosti sem Vašo Revalesciere poskusil in zdaj, odkar sem jo tri mesece užival, se zahvaljujem ljubemu Bogu. Revalesciere zasluzi največ hvalo, ona me je popolnem zopet ozdravila, tako, da morem svoje družbinsko stališče zopet zavzemati. Z iskreno hvaložnostjo in popolnim spôstovanjem Marquise de Bréhan.

Spričevalo št. 65.810.

Neufchateau (Vogesen),
23. dec. 1862.

Moja hči, 17 let stara, je trpela vsled pomanjkanja svojih pravil na strašni razburjenosti živeev, imenovanij sv. Vidov ples, in vsi zdravniki so dvojnili na mogočesti kakšne pomoči. Od tega časa sem ji, po nasvetu prijatelja, Revalesciere dajal, in ta izvrstna hrana jo je na začudenje vseh, kateri trpečo

poznajo, popolnem ozdravila. To ozdravljenje je tu veliko pozornost vzbudilo in mnogo zdravnikov, ki so to bolezen za neozdravljivo proglašili, se zdaj čudi, mojo hčer močno, čvrsto in popolnem zdravo videti.

Martin, Officiere
Comptable en retraite.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesciere pri odraslenih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesciere-Biscuiten v puščah á 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesciere-Chocolaté v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradej bratje Oberanzmeyr, v Insbruku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lonči Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Umrli v Ljubljani

od 16. do 18. septembra.

Rosa Souvan, trgovsk otrok, 2 l., Antonija Terškan, posestniški otrok, 1½ l., Franc Lavrič, otrok magac delavca, 1 l. in Jos. Brajer, najdenec, 2½ vsi na griži. — Franc Pust, posestniški otrok, 1 l., na kožeh, — G. J. Küstl, poštni kontrolor, 56 l., na pljuč. mrtudu. — Franc Ser. Jenko, gostilničarski otrok, 7 dñij, na čeljustnem krči. — Marija Likar, Šivilja, 38 l. in Martin Lukanc, delavec, 70 l., obo na pljuč. tuberk. — Jera Resman, Šivilja, 63 l., na pljuč. vodenici.

Tujeci.

18. septembra.

Europa: Prijatov iz Zidanega mosta. — Saievje iz Radojice.

Pri Elefantu: Godec iz Judenburga. — Valant, Miheljak iz Celja. — pl. Forster, Brunel, Friedrich, Biber iz Dunaja. — Domladiš, Sisam iz Bistrica. — Grof Pace iz Ponoviča.

Pri Maliči: Detraux bar., pl. Huszer bar. iz Trsta. — Roner iz Kranjskega. — Lenk, Eberl, Ochnug, Resch iz Dunaja. — Baldsera iz Neapolja.

Pri Zamoreci: Orendi z gospo in sinom iz Braševgega. — Kušar z gospo iz Ljubljane. — Kresnik iz Roke. — Kesler iz Gradca. — Schötz, Canjoble iz Trsta.

Dunajska borza 19. septembra

Enotni drž. dolg v bankoveih	69	gld.	40	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73		50	
1860 drž. posojilo	101		—	
Akcije narodne banke	967		—	
Kreditne akcije	234		50	
London	112		55	
Napol.	8		99	
C. k. cekini	5		42	
Srebro	107		50	

V Kamniku

se dajete o sv. Mihelu prav cenó v najem

kavarna in krčma

(ali pa tudi kavarna sama), koji sti dobro prevideni z vsim orodjem in sè stanovanjem.

Natančnejše se izve pismeno pri

Mariji Šuster,

(245—2) na Šutni, hišna št. 1.

Deležnik

za trgovino z žitom

ino drugimi pridelki se išče.

Trgovina je v Mozirji, v gornji savinski dolini, kjer se na tisoče centov vsakovrstnega žita, moke, slanine, soli i. t. d. poproda in od koder se še več lanenega seme, orehov, fižola, masla, strdi, volne, kozličnih kož ter neizmerno veliko čresa izvozi.

Deležniku je treba kakih 1000 gld. zaloge in tudi lehko dobi stanovanje in drugo preskrbljevanje pri podpisanim podvetzniku, do katerega se naj blagovoli vsakdar osobno ali pismeno obrniti. (247—1)

Franjo Drosgo,
žitni trgovec v Mozirji.

Na prodaj

je pet, od g. Zajca iz gipsa izgotovljenih in bronciranih doprsnih podob in sicer: Prešeren, Vodnik, Toman, Wolf in Stomšek á 2 gld. ali vsi skupaj 8 gld. (249)

Natančnejše pri Opravništvu „Slov. Naroda“.

Za zamašenje otlih zobov

naj veljavnišega in boljšega sredstva, kakor **zobni pečat** od c. kr. dvornega zdravnika za zobe Dr. J. G. Popp-a na Dunaji, Bognergasse Nr. 2, katerega si vsaka osoba sama lehko in brez bolčine v otli zob spravi, ki se potem trdo z zobnimi ostanki in zobnim mesom prime, zob pred dajno razdjava varuje in bolčine utiši.

Anatherinova zobna pasta

od Dr. J. G. Popp-a, c. kr. dvornega zdravnika za zobe na Dunaji, v mestu, Bognersasse Nr. 2.

Ta pripravek ohrani čvrstost in čistost dihanja, in podeli razen tega zobom bliščeo belobo, jih varuje pred pokvarenjem in čvrsti zobno meso.

Zobne bolezni.

kakor bolezni zobnega mesá, se skoz rabo **anatherinove ustne vode** od Dr. J. G. Popp-a, c. kr. dvornega zdravnika za zobe na Dunaji, v mestu, Bognersasse Nr. 2, vedno lajšajo in v največih slučajih celo zdravijo.

Cena za flacon 1 gld. 40 kr. a. v.

Se dobiva edino pravo: (71—3)

v Ljubljani pri Petriču in Pirker-ji — Jos. Karinger-ji — A. Krisper-ji — Eduard Mahr-u — Fer. Melh. Schmitt-u — E. Birschitz-u, lekarji; — v Kranji pri L. Krisper-ji — Seb. Schaunig-u, lekarji; — v Pliberku pri Herbst-u, lekarji; — v Varaždinu pri Halter-ji, lekarji; — v Rudolfovem pri Dr. Rizzoli-ji, lekarji — Josef Bergman-u; — v Krškem pri Fed. Böhmchess-u, lekarji; — v Kamniku pri Jahn-u, lekarji; — v Gorici pri Pontoni-ji, lekarji — J. Keller-ji; — v Wartenbergu pri F. Gadler-ji; — v Vipavi pri Anton. Depetris-u, lekarji; — Postojni pri Kupferschmidt-u lekarji; — v Škofjeliski pri C. Fabiani-ji, lekarji; — v Kočevji pri J. Braune-etu, lekarji; — v Idriji, c. k. rudarska lekarnica; — v Litiji pri K. Mühlwenzel-ji, lekarji; — v Radoljici pri Zalokar-jevi vdovi.

Puške

1 Lefaucheux dvocevka iz čistega damaska	29	33	35	40	do 50	gold.												
1 Lancaster	44	48	52	60	70	do 80	gold.											
1 Percusions	18	20	23	28	30	do 50	gold.											
1 revolver 7 gold.	50	kr.	13	15	16	do 18	gold.											
1 pištola, dvocevka 2 gold.	15	kr.	2	5	6	7	do 10	gold.										
1 enocevka 1 gold.	15	kr.	1	gold.	50	kr.	2	3	4	5	6	gold.						
1 flinta ali štuc 6 gold.	50	kr.	7	7	gold.	50	kr.	8	gold.	—	1	enocevka	1	gold.	15	kr.		
1 gold.	50	kr.	2	3	4	do 5	gold.	—	1	kapsel-puška	za v izbi tarčo streljati	16	,	18	, 20	do 25	gold.	n. d.
100 patron 7 m/m 2 gold.	40	kr.	100	hilzen	14	m/m	3	gold.										
100 " 3 m/m 2 "	90	"	100	"	16	m/m	2	gold.	90	kr.								
100 " 12 m/m 3 "	40	"	100	"	18	m/m	2	"	80									

po fabriški ceni, po poštnem povzetji. Kdor denar naprej pošlje, dobi provizijo.

priporoča Matej Soršak,
v Kropi na Gorenjskem (Oberkrain).